

ЗВІТ

Генерального директора Товариства за результатами фінансово-господарської діяльності Товариства за 2022 рік та основні напрями діяльності на 2023 рік

м. Київ

«___» _____ 2023 року

Акціонерне товариство «Укртрансгаз» (далі - Товариство) засноване Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» відповідно до рішення установчих зборів від 25 грудня 2012 року на виконання наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 18 липня 2012 року № 530 «Про реорганізацію Дочірньої компанії «Укртрансгаз» Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 червня 2012 року № 360-р «Про реорганізацію дочірніх компаній Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України». Адреса реєстрації АТ «Укртрансгаз»: 01021, м. Київ, Кловський узвіз, 9/1.

Товариство створене внаслідок реорганізації Дочірньої компанії «Укртрансгаз» Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» шляхом перетворення в акціонерне товариство та є правонаступником всіх її майнових та немайнових прав та обов'язків.

Засновником та єдиним акціонером Товариства є Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України». Організаційно-правова форма - акціонерне товариство. Товариство є юридичною особою приватного права, зареєстровано в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб підприємців (дата державної реєстрації: 28.08.1998, дата запису: 27.12.2012, номер запису: 10701450000048562), ідентифікаційний код 30019801. Статутний капітал Товариства становить 6 494 611 600 (шість мільярдів чотириста дев'яносто чотири мільйони шістсот одинадцять тисяч шістсот) гривень 00 копійок. Акції Товариства існують у бездокументарній формі. Посадові особи та працівники Товариства акціями АТ «Укртрансгаз» не володіють.

АТ «Укртрансгаз» є суб'єктом природних монополій зі зберігання природного газу на підставі ліцензії НКРЕКП серія АЕ № 194512 від 11.03.2013 та виконує функції Оператора газосховищ України, після завершення процесу відокремлення діяльності з транспортування, а також проваджує діяльність з надання будівельно-монтажних робіт, послуг з ремонтів, діагностування та інші.

Відповідно до пункту 9.1. Статуту Товариства, затвердженого Рішенням акціонера АТ «Укртрансгаз» від 16.12.2020 № 431, Органами Товариства є:

- загальні збори акціонерів Товариства - вищий орган Товариства;
- Генеральний директор – одноосібний виконавчий орган Товариства, який здійснює управління поточною діяльністю Товариства.

Виконуючи Постанову КМУ № 840 від 18 вересня 2019 року ТОВ «Оператор ГТС України» 1 січня 2020 року було виведено зі складу Групи Нафтогаз та передано у власність та управління державній компанії АТ «Магістральні газопроводи України». На підставі акту приймання-передачі майна 1 січня 2020 року відбулась передача ТОВ «Оператор ГТС України» на праві господарського відання об'єктів права державної власності, що використовуються у процесі провадження діяльності з

транспортування природного газу магістральними трубопроводами.

Станом на 31.12.2022 року до складу Оператора газосховищ України входить 8 виробничих структурних невідокремлених підрозділів та 6 відокремлених підрозділів на правах філій, виробничі об'єкти яких знаходяться на всій території України.

На сьогодні АТ «Укртрансгаз» надає послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу, в управлінні Товариства знаходяться 12 газосховищ на території України (далі - ПСГ) (в т.ч. 2 ПСГ на території Луганської області знаходиться на тимчасово окупованій території – Вергунське (з 2014 року) та Краснопопівське (з березня 2022 року)), загальною активною місткістю 30,95 млрд м³, що є найбільшою серед європейських країн.

Оператор газосховищ України є повноправним учасником міжнародного газового ринку та вагомою складовою енергетичних систем як нашої держави, так і Європи загалом. Велика увага приділяється вдосконаленню системи обслуговування замовників, а саме, регулярно розширюється перелік послуг, сервісів та продуктів, націлених на створення більш гнучких та привабливих умов для клієнтів, отримання ними додаткового доходу. Такий підхід дає свій результат: незважаючи на бойові дії на території України, іноземні замовники послуг продовжують зберігати газ в українських газосховищах. В 2022 році спостерігався активний відбір, особливо з боку нерезидентів, та невеликі обсяги закачування газу, що було спричинено високими ринковими цінами на газ, як наслідок це призвело до відбору закачаного в 2019 та 2020 рр. газу, придбаного за низькими цінами, та зменшенні запасів газу через високі купівельні ціни у порівнянні з 2020 роком. З 11,2 млрд м³ газу, завезеного в режим митного складу протягом 2020-2022 рр., в т.ч. 9,3 млрд м³ нерезидентами, в період 2020-2022 рр. було розмитнено 9,65 млрд м³ газу і лише 3,2 млрд м³ – реекспортовано. Це позитивна тенденція, що продовжує зберігатися, так як 72% імпортованого газу набуло статусу українського товару, і лише 24% - вивезено назад до країн Європи.

Продуктивність українських ПСГ дає змогу як повністю забезпечувати газопостачання внутрішніх споживачів, так і виконувати замовлення нерезидентів – навіть під час пікового навантаження взимку. Сьогодні послугами Оператора газосховищ користуються 1 100 компаній, з них – 122 компаній-нерезидентів із 28 країн світу.

Закачування природного газу в підземні сховища газу за 2022 рік склало 6 115 млн м³, що більше фактичного показника за 2021 рік на 2 527 млн м³ (або на 70%).

Відбір природного газу з підземних сховищ газу за 2022 рік склав 7 338 млн м³, що менше фактичного показника за 2021 рік на 6 283 млн м³ (або на 46%).

З 01.07.2022 постановою НКРЕКП від 30.06.2022 № 656 встановлено нові тарифи на послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу. Загальний розрахунковий тариф на надання послуг зберігання (закачування, відбору) природного газу в ПСГ АТ «Укртрансгаз» склав 642,55 грн за 1 000 м³ на рік (без ПДВ).

Обсяг використання природного газу у виробничій діяльності за 2022 рік склав 79 млн м³, що менше фактичного показника 2021 року на 37 млн м³ (або на 32%). Зменшення показника використання природного газу зумовлено рівномірним режимом відбору газу з газосховищ в листопаді - грудні 2022 року, а також сприятливим температурним режимом на території України.

Основні показники виробничої програми наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Основні показники виробничої програми АТ "Укртрансгаз"					
Стаття	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення	
				факту за 2022 рік від факту за 2021 рік	
	(млн куб.м)	(млн куб.м)	(млн куб.м)	(млн куб.м)	%
Закачування газу до ПСГ (фізичні обсяги)	12 737	3 588	6 115	2 527	70%
Відбір газу з ПСГ (фізичні обсяги)	7 945	13 621	7 338	-6 283	-46%
Залишок газу з ПСГ (фізичні обсяги)	23 726	13 693	11 916	-1 777	-13%
Використання природного газу у виробничій діяльності	92	116	79	-37	-32%

Формування фінансового результату

За результатами 2022 року Товариством отримано прибуток у сумі 3 184 615 тис. грн. У порівнянні з 2021 роком АТ «Укртрансгаз» збільшило прибуток на 14 368 910 тис. грн. За 2021 рік чистий збиток становив 11 184 295 тис. грн.

У розрізі статей фінансові результати відображено в таблиці 2:

Таблиця 2

Фінансові результати діяльності АТ "Укртрансгаз"					
Стаття	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення	
				факту за 2022 рік від факту за 2021 рік	
	тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.	%
Чистий дохід від реалізації	6 028 781	4 663 704	6 880 514	2 216 810	48%
Собівартість реалізованої продукції	2 633 040	4 335 171	6 002 852	1 667 681	38%
Валовий прибуток (збиток)	3 395 741	328 533	877 662	549 129	167%
Інші операційні доходи	4 102 707	5 294 261	4 931 252	-363 009	-7%
Адміністративні витрати	769 082	930 902	869 740	-61 162	-7%
Витрати на збут	6 572	0	0	0	0%
Інші операційні витрати	9 156 967	16 725 354	1 139 108	-15 586 246	-93%
Фінансові результати від операційної діяльності	-2 434 173	-12 033 462	3 800 066	15 833 528	-132%
Інші фінансові доходи	169 987	128 069	107 009	-21 060	-16%
Інші доходи	0	71 054	0	-71 054	
Фінансові витрати	205 897	128 971	114 886	-14 085	-11%
Інші витрати	144 520	0	38 014	38 014	0%
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	-2 614 603	-11 963 310	3 754 175	15 717 485	-131%
Податок на прибуток (дохід з податку на прибуток)	-1 049	779 015	-569 560	-1 348 575	-173%
Чистий прибуток (збиток)	-2 615 652	-11 184 295	3 184 615	14 368 910	-128%

Формування чистого доходу Товариства (аналіз доходу (виручки) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг)

Чистий дохід від реалізації товарів, робіт та послуг за 2022 рік склав 6 880 514 тис. грн, що більше фактичного показника за 2021 рік на 2 216 810 тис. грн (або на 48%).

Чистий дохід від реалізації послуг зберігання (закачування, відбору) природного газу (далі – ПСГ) склав 6 345 715 тис. грн, що більше фактичного показника за 2021 рік на 2 747 946 тис. грн (або на 76%).

Збільшення доходу від реалізації послуг ПСГ за 2022 рік відбулось за рахунок збільшення обсягу замовлених потужностей закачування природного газу в ПСГ та підвищення тарифу на послуги зберігання (закачування, відбір) природного газу (в 2,6 рази), згідно з постановою НКРЕКП від 30.06.2022 № 656. За 2022 рік фізичний обсяг закачування природного газу до ПСГ більше фактичного показника 2021 року на 2 527 млн м³ (або на 70%).

Чистий дохід від інших видів діяльності за 2022 рік склав 534 799 тис. грн, що менше фактичного показника за 2021 рік на 531 136 тис. грн (або на 50%) за рахунок зменшення обсягів виконання робіт у зв'язку з військовими діями. У порівнянні з минулим періодом доходи від надання ремонтних послуг стороннім організаціям зменшились на 318 727 тис. грн (20% суми інших доходів), від будівельно-монтажних робіт по ремонтах на 190 986 тис. грн (72% суми інших доходів), від надання послуг діагностування на 21 423 тис. грн (8% суми інших доходів).

Формування чистого доходу в розрізі видів діяльності наведено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Аналіз провадження основних видів діяльності АТ "Укртрансгаз"				
Стаття	Факт 2021 рік	Факт 2022 рік	Відхилення	
			факту за 2022 рік від факту за 2021 рік	
	тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.	%
Чистий дохід від реалізації продукції, в т.ч.:	4 663 704	6 880 514	2 216 810	48%
Складське господарство	3 597 769	6 345 715	2 747 946	76%
дохід від закачування	910 613	2 563 840	1 653 227	182%
дохід від відбору	1 270 426	2 174 697	904 271	71%
дохід від зберігання	1 416 730	1 607 179	190 449	13%
Інші види діяльності	1 065 935	534 799	-531 136	-50%
дохід від надання ремонтних послуг стороннім організаціям	423 485	104 758	-318 727	-75%
дохід від надання будівельно-монтажних робіт	578 578	387 592	-190 986	-33%
дохід від надання послуг діагностики	63 872	42 449	-21 423	-34%

Формування загальної собівартості реалізованих товарів, робіт та послуг

Загальна собівартість реалізованих товарів, робіт, послуг за 2022 рік склала 6 002 852 тис. грн, що більше фактичного показника за минулий рік на 1 667 681 тис. грн (або на 38%).

Структуру собівартості реалізації АТ «Укртрансгаз» наведено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Структура собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) АТ "Укртрансгаз"				
Стаття	Факт 2021 рік	Факт 2022 рік	Відхилення	
			факту за 2022 рік від факту за 2021 рік	
	тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.	%
Собівартість виробництва	4 335 171	6 002 852	1 667 681	38%
Податки, збори та інші платежі	52 616	49 128	-3 488	-7%
Газ на технологічні потреби	1 312 566	2 392 221	1 079 655	82%
Електроенергія	37 690	55 797	18 107	48%
Інші матеріальні витрати	678 046	323 123	-354 923	-52%
Оплата праці	1 083 467	1 053 147	-30 320	-3%
Соціальні нарахування на ФОП	215 325	206 389	-8 936	-4%
Амортизаційні відрахування	501 016	901 364	400 348	80%
Інші витрати, в т.ч.:	454 445	1 021 683	567 238	125%
Техобслуговування і ремонт ОЗ та НМА	125 303	117 230	-8 073	-6%
Діагностика та дефектоскопія	2 332	995	-1 337	-57%
Послуги по обслуговуванню будинків	8 812	8 396	-416	-5%
Послуги з охорони навколишнього середовища	1 525	5 799	4 274	280%
Метрологічні послуги	2 664	1 773	-891	-33%
Витрати на охорону праці	4 095	2 063	-2 032	-50%
Послуги з охорони об'єктів	94 214	88 787	-5 427	-6%
Витрати на відрядження	61 775	47 277	-14 498	-23%
Знецінення запасів	0	0	0	0%
Знецінення основних засобів та НА	0	565 894	565 894	0%
Послуги зв'язку	1 658	1 494	-164	-10%
Інші витрати	152 067	181 975	29 908	20%

Основними статтями витрат є:

- витрати на газ для виробничо-технологічних потреб (далі – ВТП)

У порівнянні з минулим роком витрати на газ для ВТП збільшились на 1 079 655 тис. грн (або на 82%) за рахунок збільшення середньозваженої вартості списання газу на ВТП на 18 733 грн/тис. м³ (або в 2,7 рази) при одночасному зменшенні обсягів використання газу для ВТП на 37 млн м³ (або на 32%). Частка витрат на газ складає 44% загальної суми витрат собівартості виробництва;

- амортизаційні відрахування

Порівняно з минулим роком збільшились на 400 348 тис. грн (або на 80%). Зростання відбулося за рахунок введення в експлуатацію нових основних засобів та капітальних ремонтів об'єктів ПСГ, а також переоцінки активів. Питома вага витрат на амортизацію в структурі собівартості виробництва становить 17%;

- витрати на оплату праці з нарахуваннями

Витрати на оплату праці з нарахуваннями порівняно з минулим роком зменшились на 39 256 тис. грн (або на 3%). Враховуючи фінансові обмеження, які стали наслідком військової агресії російської федерації проти України та введенням воєнного стану в Україні, в Товаристві відбулось

зменшення основної заробітної плати за рахунок:

- виведення персоналу, не зайнятого у виробництві, у простої не з вини працівників та виплати їм двох третин встановлених посадових окладів;
- увільнення від роботи на час виконання громадських обов'язків (територіальна оборона) або у зв'язку із призовом на військову службу під час мобілізації та виплати їм середнього заробітку за цей період.

Питома вага витрат у структурі собівартості виробництва становить 23%;

- *витрати на техобслуговування і ремонт ОЗ та НМА*

Порівняно з минулим роком витрати зменшились на 8 073 тис. грн (або на 6%), що пояснюється зменшенням обсягів робіт у зв'язку з військовими діями, а також зупинкою газосховищ у зоні активних бойових дій у безпосередній близькості до об'єктів (Краснопопівське ПСГ). Частка витрат даної статті у собівартості становить 2%;

- *втрати від знецінення ОЗ та НА*, що більше від факту минулого року на 565 894 тис. грн у зв'язку з військовими діями та відповідно до вимог МСБО 36 «Зменшення корисності активів» та Облікової політики Товариства та в результаті прийнятих змін до Облікової політики відображаються по функціям (на місцях виникнення) замість обліку тільки на 94 рахунку «Інші операційні витрати». Частка витрат даної статті у собівартості становить 9%.

Структура інших операційних доходів та інших операційних витрат Товариства.

Таблиця 2.3

Інші операційні доходи АТ "Укртрансгаз"				
Стаття	Факт 2021 рік	Факт 2022 рік	Відхилення	
			факту за 2022 рік від факту за 2021 рік	
	тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.	%
Дохід від реалізації оборотних активів	23 442	19 517	-3 925	-17%
Дохід від операційної аренди активів	2 626	1 580	-1 046	-40%
Дохід курсових різниць та реалізації іноземної валюти	4 095	0	-4 095	-100%
Зменшення нарахування резерву сумнівних боргів	4 711 469	115 437	-4 596 032	-98%
Сторнування забезпечень за судовими позовами	0	2 503 821	2 503 821	0%
Дохід від зміни справедливої вартості фінансових інвестицій	0	1 045 669	1 045 669	0%
Штрафи, пені, неустойки отримані	133 088	21 198	-111 890	-84%
Дохід від списання кредиторської заборгованості	475	160	-315	-66%
Відшкодування раніше списаних активів	4	172	168	4200%
Дохід від безоплатно одержаних активів	191 974	600 322	408 348	213%
Надання послуг стороннім організаціям	74 512	49 446	-25 066	-34%
Інші доходи від операційної діяльності	152 576	573 930	421 354	276%
РАЗОМ	5 294 261	4 931 252	-363 009	-7%

Порівняно з фактичним показником за 2021 рік відбулось зменшення доходів на 363 009 тис. грн (або на 7%) за рахунок наступних статей:

- зменшення нарахування резерву сумнівних боргів – на 4 596 032 тис. грн переважно за рахунок погашення заборгованості (шляхом реструктуризації та/або проведення взаєморозрахунків) за надані Товариством послуги балансування та транспортування обсягів природного газу в рамках Закону України №1730-VIII від 03.11.2016;

- штрафи, пені, неустойки отримані – на 111 890 тис. грн переважно за послуги транспортування природного газу та послуг балансування системи (заборгованості минулих періодів);

- надання послуг стороннім організаціям – на 25 066 тис. грн переважно за рахунок надання послуг по супроводженню проектів на 14 802 тис. грн, автотранспорту на 7 503 тис. грн, надання послуг навчально-оздоровчих закладів на 5 199 тис. грн, надання послуг з виконання наукових робіт на 705 тис. грн, послуг електролабораторій та хімлабораторій на 121 тис. грн, виробництва електроенергії сонячною електростанцією на 104 тис. грн, послуг з видачі техумов на 102 тис. грн, тощо;

- дохід від реалізації оборотних активів – на 3 925 тис. грн переважно за рахунок реалізації металобрухту;

- дохід від операційної оренди активів – на 1 046 тис. грн за рахунок закінчення строку дії по деяким договорам оренди.

По деяких доходних статтях в звітному періоді порівняно з 2021 роком відбулось збільшення, а саме:

- сторнування забезпечень за судовими позовами – на 2 503 821 тис. грн через зміну вартості гарантійних зобов'язань замовникам під природний газ в об'ємі 175,867 млн м³, який залишився на тимчасово окупованій території України у Вергунському ПСГ, у зв'язку зі зміною ринкової ціни газу, що використовувалась для розрахунку (зменшення ціни газу з 39 925 грн/тис. м³ до 26 849 грн/тис. м³);

- дохід від змін справедливої вартості фінансових інвестицій – на суму 1 045 669 тис. грн, що виник внаслідок зміни вартості по угоді про відшкодування недоотриманого доходу від ТОВ «Оператор ГТС України» (значна сума погашення у 2021-2022 роках (44,7 млрд грн), а також зростання ефективної процентної ставки, яка на дату визнання становила 8,77%, а на дату переоцінки 21,06%);

- інші доходи від операційної діяльності – на 421 354 тис. грн, переважно за рахунок сум корегувань та проведення доходів за зберігання газу минулих періодів;

- дохід від безоплатно одержаних активів – на 408 348 тис. грн переважно за рахунок природного газу, який не визнають власники, в обсязі 16,615 млн м³.

Таблиця 2.4

Інші операційні витрати АТ "Укртрансгаз"				
Стаття	Факт 2021 рік	Факт 2022 рік	Відхилення	
			факту за 2022 рік від факту за 2021 рік	
	тис.грн.	тис.грн.	тис.грн.	%
Матеріальні витрати	38 176	49 790	11 614	30%
Оплата праці	166 284	473 819	307 535	185%
Нарахування на ФОП	35 045	43 459	8 414	24%
Амортизаційні відрахування	90 798	100 760	9 962	11%
Списання дебіторської заборгованості	4 740	98	-4 642	-98%
ПДВ нарахований за рахунок підприємства	1 843 864	88 760	-1 755 104	-95%
Нестачі і втрати від псування цінностей	326	1 128	802	246%
Визнані економічні санкції	447 329	3 572	-443 757	-99%
Податки	80 748	65 571	-15 177	-19%
Втрати від курсових різниць та реалізації іноземної валюти	0	11 077	11 077	0%
Нарахування забезпечень за судовими позовами, під можливі штрафи і пені, гарантійні зобов'язання	5 793 218	0	-5 793 218	-100%
Собівартість реалізація та списання основних засобів та капінвестицій	4 365	10 771	6 406	147%
Втрати від знецінення запасів	3 541	114 257	110 716	3127%
Втрати від уцінки основних засобів	89 177	22 713	-66 464	-75%
Втрати від зміни справедливої вартості фінансових інструментів	7 871 304	0	-7 871 304	-100%
Інші витрати	256 439	153 333	-103 106	-40%
РАЗОМ ВИТРАТ	16 725 354	1 139 108	-15 586 246	-93%

На зменшення інших операційних витрат за 2022 рік у порівнянні з минулим роком на 15 586 246 тис. грн вплинули:

- нарахування забезпечень за судовими позовами, під можливі штрафи і пені, гарантійні зобов'язання – на суму 5 793 218 тис. грн. Зменшення відбулось переважно за рахунок суми забезпечень під природний газ в обсязі 175,863 млн м³, який залишився на тимчасово окупованій території України у Вергунському ПСГ, що складає 5 731 660 тис. грн (або 99% загальної суми забезпечень) та відображена в обліку за 2021 рік. Відсутність сум операцій, пов'язаних з природним газом у Вергунському ПСГ за 2022 рік, пояснюється зміною ринкової ціни газу (зменшення ціни на 13 076 тис. грн або в 1,5 рази) і як наслідок згортання однотипних доходних та витратних статей згідно вимог МСФЗ. Сума згортання становить 2 299 635 тис. грн і обліковується в інших операційних доходах в складі статті сторнування забезпечень за судовими позовами;

- втрати від зміни оцінки справедливої вартості фінансових інструментів – на суму 7 871 304 тис. грн (або 100%), що виникли внаслідок перерахунку вартості отриманого природного газу від НАК «Нафтогаз України» згідно з договором позики. Операція відображена в обліку за 2021 рік;

- ПДВ нарахованого за рахунок підприємства, що не підлягає відшкодуванню, – на 1 755 104 тис. грн переважно за рахунок:

- адміністративної справи зі спорів з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а саме грошового зобов'язання з ПДВ на суму 614 769 тис. грн. (перерахунок ПЗ з ПДВ за ст.199 ПКУ, виходячи з того, що придбаний природний газ, має використовуватись у момент його придбання, а не за фактом використання). Результати операцій, які фактично відбувалися у 2015 році, відображені в обліку у 2021 році на підставі рішення суду у справі №640/20596/18;
- нарахування податкових зобов'язань на перевищення бази оподаткування над фактичним постачанням (закупівля газу для погашення позики НАК «Нафтогаз України» за ціною вищою за ціну по якій було оформлено позику) на суму 370 033 тис. грн. Операція відображена в обліку за 2021 рік;
- списання ПДВ по раніше списаній заборгованості по балансуванню за минулі роки на суму 855 609 тис. грн. Операція відображена в обліку за 2021 року;

- визнані економічні санкції – на суму 443 757 тис. грн переважно за рахунок адміністративної справи зі спорів з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, зокрема нарахування штрафних санкцій та пені на податкові зобов'язання з податку на прибуток підприємства та ПДВ в сумі 427 615 тис. грн. Операція відображена в обліку за 2021 рік;

- податки – на суму 15 177 тис. грн (або 19%) переважно за рахунок плати за землю та податку на нерухоме майно через зменшення нормативної грошової оцінки (НГО), що вплинуло на суму земельного податку, через передачу майна в державну власність по філії «Управління «Укргазтехзв'язок».

Основні показники фінансового стану Товариства

Дебіторська заборгованість

Стаття	Факт 2021 рік	Факт 2022 рік	Відхилення
			факту за 2022 рік від факту за 2021 рік
	<i>тис.грн.</i>	<i>тис.грн.</i>	<i>тис.грн.</i>
Довгострокова дебіторська заборгованість	1 929 455	40 263	-1 889 192
Торгова дебіторська заборгованість	46 701 094	46 143 154	-557 940
Резерв на знецінення	-41 833 597	-41 354 801	-478 796
Торгова дебіторська заборгованість за вирахуванням резерву	4 867 497	4 788 353	-79 144
Передплати постачальникам	415 160	81 842	-333 318
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	24 694	2 424 431	2 399 737
Інша поточна дебіторська заборгованість	40 708 277	38 673 042	-2 035 235
РАЗОМ	47 945 083	46 007 931	-1 937 152

Загальна дебіторська заборгованість Товариства (без резерву сумнівних боргів), згідно сальдо балансу, станом на 31.12.2022 складає 46 007 931 тис. грн, проти 47 945 083 тис. грн. на початок звітної періоду. Зменшення сальдо дебіторської заборгованості відбулось на суму 1 937 152 тис. грн. При цьому, внутрішня дебіторська заборгованість підприємств Групи Нафтогаз перед Товариством (ряд. бал. 1125, 1155) за звітний період збільшилась на 9 231 925 тис. грн і станом на 31.12.2022 становить 35 458 990 тис. грн проти 26 227 065 тис. грн на початок звітної періоду за рахунок надання НАК «Нафтогаз України» короткострокової грошової позики.

В звітному періоді відбулись зміни загальної дебіторської заборгованості на суму 1 937 152 тис. грн насамперед за рахунок:

- зменшення довгострокової дебіторської заборгованості (ряд.1040) на суму 1 889 192 тис. грн відбулось у результаті погашення довгострокової заборгованості ТОВ «Оператор ГТС України» перед Товариством на суму 1 898 260 тис. грн відповідно угоди від 04.10.2021 про відшкодування коригування необхідного доходу та збільшення на суму 9 068 тис. грн за рахунок інших дебіторів.

- збільшення дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом (ряд. 1135) за звітний період до 2 424 431 тис. грн переважно за рахунок виникнення податкового кредиту по податку на додану вартість (ПДВ) в сумі 2 407 031 тис. грн (придбання природного газу в IV кварталі 2022 року у НАК «Нафтогаз України»);

- зменшення іншої поточної дебіторської заборгованості (ряд.1155) на суму 2 035 235 тис. грн (до 38 673 042 тис. грн) відбулось переважно за рахунок:

- зменшення заборгованості ТОВ «Оператор ГТС України» на суму 11 449 963 тис. грн відповідно угоди від 04.10.2021 про відшкодування коригування необхідного доходу. Станом на 31.12.2022 поточна дебіторська заборгованість ТОВ «Оператор ГТС України» по цій угоді відповідно балансу (ряд.1155) складає 3 219 512 тис. грн;
- збільшення заборгованості за надану НАК «Нафтогаз України» короткострокову грошову позику на суму 9 516 782 тис. грн. Станом на 31.12.2022 ця заборгованість складає 35 153 250 тис. грн.

Кредиторська заборгованість

Стаття	Факт 2021 рік	Факт 2022 рік	Відхилення
			факту за 2022 рік від факту за 2021 рік
	<i>тис.грн.</i>	<i>тис.грн.</i>	<i>тис.грн.</i>
Поточні зобов'язання за довгостроковими зобов'язаннями	337 386	204 797	-132 589,00
Поточні зобов'язання за товари, роботи, послуги	2 975 077	19 060 293	16 085 216,00
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	17 918	19 597	1 679,00
Поточні зобов'язання зі страхування	8 704	7 597	-1 107,00
Поточні зобов'язання з оплати праці	51 933	50 057	-1 876,00
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	694 700	1 405 522	710 822,00
Інші поточні зобов'язання	7 806 348	198 046	-7 608 302,00
РАЗОМ	11 892 066	20 945 909	9 053 843

Кредиторська заборгованість Товариства згідно балансу станом на 31.12.2022 становить 20 945 909 тис. грн проти 11 892 066 тис. грн на початок звітного періоду. Відбулось збільшення заборгованості на 9 053 843 тис. грн.

При цьому кредиторська заборгованість перед підприємствами Групи Нафтогаз (внутрішня заборгованість) станом на 31.12.2022 складає 18 894 827 тис. грн, тоді як на початок звітного періоду складала 8 899 199 тис. грн. Збільшення показника на суму 9 995 628 тис. грн. відбулось насамперед внаслідок придбання природного газу в IV кварталі 2022 року у НАК «Нафтогаз України».

В звітному періоді відбулись зміни загальної суми кредиторської заборгованості на суму 9 053 843 тис. грн в тому числі за рахунок:

- збільшення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги (ряд.1615) на суму 16 085 216 тис. грн відбулось в першу чергу за рахунок:
  - придбання природного газу в IV кварталі 2022 року у НАК «Нафтогаз України» на суму 17 569 445 тис. грн;
  - погашення заборгованості в звітному періоді перед іншими кредиторами на суму 1 484 228 тис. грн. за товари, роботи, послуги.
- збільшення поточної кредиторської заборгованості за одержаними авансами (ряд.1635) на суму 710 822 тис. грн насамперед відбулось за рахунок збільшення суми авансів від контрагентів, в т.ч.: НАК «Нафтогаз України» на суму 532 916 тис. грн, та інших на суму 177 906 тис. грн.;
- зменшення інших поточних зобов'язань (ряд.1690) на суму 7 608 302 тис. грн відбулось внаслідок повернення об'ємів природного газу НАК «Нафтогаз України» згідно з договором позики природного газу (на суму 7 638 384 тис. грн) та збільшення інших поточних зобов'язань перед кредиторами на суму 30 082 тис. грн

Кредити та інші фінансові запозичення

Станом на 31.12.2022 заборгованість за залученими у банківських установ кредитними ресурсами, а саме короткострокові кредити, складає 368 890 тис. грн у т.ч.:

- 162 194 тис. грн – АБ «Укргазбанк», у тому числі нараховані відсотки – 2 194 тис. грн ;

- 206 696 тис. грн – DEUTSCHE BANK AG (у гривневому еквіваленті), у тому числі нараховані відсотки – 1 899 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2022 року активи Товариства в заставі відсутні. Станом на 31 грудня 2022 року Товариство не мало прострочених банківських позик, включаючи нараховані відсотки.

Капітал

Станом на 31 грудня 2022 року зареєстрований, випущений та повністю сплачений акціонерний капітал АТ «Укртрансгаз» становив 6 494 611 600 гривень і складався з 6 494 611 600 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 гривня за акцію, кожна з яких надає право голосу та право на отримання дивідендів. Власником 100% акцій є акціонерне товариство «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України».

Додатковий капітал Товариства включає вартість активів, безоплатно отриманих відповідно до угоди «Про використання державного майна, яке не підлягає приватизації».Dodatkowy kapitał nie підлягає розподілу акціонерам.

Управління капіталом

Керівництво Товариства здійснює управління капіталом для забезпечення продовження власної діяльності та одночасної максимізації прибутків для власника, в особі НАК «Нафтогаз України», за рахунок оптимізації співвідношення позикових і власних коштів.

Товариство управляє структурою капіталу та вживає відповідних заходів у світлі змін в економічних умовах та характеристиках ризику її основного бізнесу і активів. Збереження або поліпшення структури капіталу АТ «Укртрансгаз» можливо шляхом збільшення статутного капіталу, продажу активів (за виключенням державного майна, що не підлягає приватизації та передане в управління АТ «Укртрансгаз») з метою поповнення обігових коштів.

Події після звітного періоду

Товариство протягом січня-березня 2023 року отримало від ТОВ «ОГТСУ» оплату в сумі 1 738 740 тис грн, відповідно до угоди про відшкодування коригування необхідного доходу, укладеного між ТОВ «ОГТСУ» та АТ «Укртрансгаз».

В січні-березні 2023 року Товариство погасило банківські кредити згідно зі строками визначеними в договорах на суму 407 347 тис грн, в т.ч. за довгостроковими зобов'язаннями відповідно до кредитного договору Deutsche Bank AG – на 247 347 тис грн та короткостроковий кредит від АТ «Укргазбанк» – на 160 000 тис грн.

Протягом січня-березня 2023 року Товариство позичило НАК «Нафтогаз України» 2 975 611 тис грн безвідсоткової позики НАК «Нафтогаз України» та отримало 829 286 тис грн цієї безвідсоткової позики.

Основні фактори, що вплинули на виникнення прибутку Товариства у 2022 році

За результатами 2022 року Товариство отримало чистий прибуток у сумі 3 184 615 тис. грн. За 2021 рік чистий збиток становив 11 184 295 тис.

Основними факторами, які вплинули на формування чистого прибутку за 2022 рік в порівнянні з 2021 роком є:

- збільшення чистого доходу від реалізації продукції на 2 216 810 тис. грн за рахунок збільшення чистого доходу від надання послуг зі зберігання газу на 2 747 946 тис. грн внаслідок збільшення на 70% обсягу замовлених потужностей закачування природного газу в ПСГ (за 2022 рік фізичний обсяг закачування природного газу в ПСГ становив 6 115 млн м³, за 2021 рік – 3 588 млн м³) при одночасному збільшенні загального розрахункового тарифу на надання послуг зберігання (закачування, відбору) природного газу в ПСГ на 399,63 грн/тис. м³ (або в 2,6 рази);

- зменшення інших операційних витрат на 15 586 246 тис. грн переважно за рахунок наступних статей:

- нарахування забезпечень за судовими позовами, під можливі штрафи і пені, гарантійні зобов'язання – на суму 5 793 218 тис. грн (або 100%), в тому числі 5 731 660 тис. грн складає сума забезпечень під природний газ в обсязі 175,867 млн м³, який залишився на тимчасово окупованій території України у Вергунському ПСГ. Сума операції становила 99% загальної суми забезпечень та відображена в обліку за 2021 рік. Відсутність сум операцій, пов'язаних з природним газом у Вергунському ПСГ за 2022 рік, пояснюється зміною ринкової ціни газу (зменшення ціни на 13 076 тис. грн або в 1,5 рази) і як наслідок згортання однотипних доходних та витратних статей, згідно вимог МСФЗ. Сума згортання становить 2 299 635 тис. грн і обліковується в інших операційних доходах в складі статті сторнування забезпечень за судовими позовами;
- витрати від зміни оцінки справедливої вартості фінансових інструментів – на суму 7 871 304 тис. грн (або 100%), що виникли внаслідок перерахунку вартості отриманого природного газу від НАК «Нафтогаз України» згідно з договором позики. Операція відображена в обліку за 2021 рік;
- ПДВ нарахованого за рахунок підприємства, що не підлягає відшкодуванню – на 1 755 104 тис. грн, переважно за рахунок:
  - адміністративної справи зі спорів з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а саме грошового зобов'язання з ПДВ на суму 614 769 тис. грн. (перерахунок ПЗ з ПДВ за ст.199 ПКУ, виходячи з того, що придбаний природний газ, має використовуватись у момент його придбання, а не за фактом використання). Результати операцій, які фактично відбувалися у 2015 році, відображені в обліку у 2021 році на підставі рішення суду у справі №640/20596/18;
  - нарахування податкових зобов'язань на перевищення бази оподаткування над фактичним постачанням (закупівля газу для погашення позики НАК «Нафтогаз України» за ціною вищою за ціну по якій було оформлено позику) на суму 370 033 тис. грн. Операція відображена в обліку за 2021 рік;
  - списання ПДВ по раніше списаній заборгованості по балансуванню за минулі роки на суму 855 609 тис. грн. Операція відображена в обліку за 2021 року.

Порівняння показників діяльності з співставними компаніями

АТ «Укртрансгаз» є суб'єктом природних монополій зі зберігання природного газу на підставі ліцензії НКРЕКП серія АЕ № 194512 від 11.03.2013, що виключає можливість порівняння показників діяльності Товариства з співставними компаніями в Україні.

Якщо для порівняння показників розглядати компанії, що виконують функції Операторів газосховищ європейських країн, то таке порівняння буде неспівставне, через різний перелік напрямів бізнесу таких компаній та відсутність окремої звітності за напрямом бізнесу зберігання природного газу. Наприклад компанія Engie, що виконує функцію Оператора газосховищ Франції, займається наступними напрямками бізнесу: зберігання природного газу, транспортування природного газу, постачання природного газу, відновлювальна енергетика, реалізація проектів з енергоефективності, тощо. Компанія NAM, що виконує функцію Оператора газосховищ Нідерландів, окрім іншого включає напрям бізнесу розвідка та видобування вуглеводнів. Отже, порівняльна інформація з співставними компаніями у даному звіті не розкривається.

Виконання показників річного фінансового плану за 2022 рік

Недовиконання фінансового плану по виробничим показникам відбору газу з ПСГ (-7%) та обсягів використання газу у виробничій діяльності (-12%) зумовлено рівномірним режимом відбору газу з газосховищ в листопаді - грудні 2022 року, а також сприятливим температурним режимом на території України.

Показники фінансового плану по обсягам чистого доходу від реалізації перевиконано на 38% (або на 1 910 213 тис.грн). Значний вплив на перевиконання мало збільшення тарифу на зберігання (закачування, відбору) газу до ПСГ. Натомість по інших доходах мало місце недовиконання на 16 та 26% по доходах від надання ремонтних послуг та доходах від надання будівельно-монтажних робіт відповідно. Основною причиною недовиконання плану по інших доходах була неможливість проведення робіт на об'єктах ГТС у зв'язку з військовими діями.

Витрати собівартості менші порівняно з плановими показниками на 2% або на 150 070 тис.грн. Найбільший вплив на недовиконання фінансового плану по витратах собівартості мали наступні статті:

- *витрати на газ для виробничо-технологічних потреб (далі – ВТП)*, що менші від плану на 357 028 тис. грн (або на 13%). Зменшення витрат відбулося за рахунок меншого обсягу використання газу для ВТП на 11 млн м³.

- *витрати на техобслуговування і ремонт ОЗ та НМА*, що менші від плану на 129 933 тис. грн (або на 53%), що пояснюється зменшенням обсягів робіт у зв'язку з військовими діями, а також зупинкою газосховищ у зоні активних бойових дій у безпосередній близькості до об'єктів (Краснопопівське ПСГ).

Значне відхилення інших операційних витрат за 2022 рік порівняно до плану відбулося за рахунок нарахування забезпечень за судовими позовами, під можливі штрафи і пені, гарантійні зобов'язання – на суму 3 034 152 тис. грн (або 100%). Згідно фактичних даних за 2022 рік відсутні нарахування забезпечень за судовими позовами, під можливі штрафи і пені, гарантійні зобов'язання, під природний газ в обсязі 175,867 млн м³, який залишився на тимчасово окупованій території України у Вергунському ПСГ у зв'язку зі зміною ціни газу (зменшення ціни з 39 925 грн/тис. м³ до 26 849 грн/тис. м³). Згідно вимог МСФЗ сума згортання становить 2 299 635 тис. грн і обліковується в

інших операційних доходах у складі статті сторнування забезпечень за судовими позовами.

Значне відхилення інших операційних витрат порівняно з плановими показниками зумовлено:

– зменшенням нарахування резерву сумнівних боргів – на 18 396 253 тис. грн (або на 99%). Планом було передбачено отримання в 4 кварталі 2022 року доходу від сторнування резерву сумнівної заборгованості відповідно до Закону України «Про заходи, спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» від 14.07.2021 №1639-IX на суму 18 413 201 тис. грн;

– зменшенням інших доходів від операційної діяльності – на 2 802 628 тис. грн (або на 83%) за рахунок запланованого в рамках Закону України від 14.07.2021 №1639-IX отримання доходу від компенсації різниці в цінах на природний газ для потреб виробничо-технологічних втрат та витрат, власних потреб оператора газосховищ за договорами закупівлі/постачання природного газу для покриття об'ємів (обсягів) фактичних втрат та виробничо-технологічних витрат природного газу та власної господарської діяльності, що утворився в період з 1 січня 2021 року по 30 вересня 2022 року в сумі 2 898 009 тис.грн.

Пропозиції Товариства щодо шляхів підвищення операційної ефективності

В АТ «Укртрансгаз» у зв'язку з припиненням діяльності з транспортування природного газу відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.09.19 № 840 та реалізації внутрішньої трансформації АТ «Укртрансгаз», як оператора підземних сховищ природного газу, передбачено:

- перехід на дворівневу організаційну структуру (зміна організаційної структури та оптимізація виробничих процесів);
- оптимізація понад оптимальної (надлишкової) чисельності працівників сервісних філій та апарату АТ «Укртрансгаз» не задіяних в діяльності АТ «Укртрансгаз», як оператора підземних сховищ природного газу з урахуванням трансформаційних процесів Групи Нафтогаз;
- виконання Рішення акціонера Товариства від 26.06.2020 № 400 щодо ліквідації філій АТ «Укртрансгаз» раніше задіяних у діяльності з транспортування природного газу магістральними газопроводами (Управління «Укргазтехзв'язок», «Науково-дослідний інститут транспорту газу», «Науково-виробничий центр технічної діагностики «Техдіагаз»);
- оптимізація непрофільної діяльності;
- розширення ринку сервісних послуг з будівництва, ремонту (в тому числі ремонту газоперекачувальних агрегатів та устаткування), реконструкції, послуг з поточного ремонту та технічного обслуговування обладнання, діагностування, атестування і сертифікації основного та допоміжного обладнання, інших робіт та послуг для сторонніх організацій та підприємств Групи Нафтогаз сервісними філіями Товариства.

Пропозиції Товариства щодо розподілу прибутку/покриття збитків

Затвердити чистий прибуток Товариства за 2022 рік у сумі – 3 184 615 тис. грн.

Враховуючи статтю 20 Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», проект фінансового плану Товариства на 2023 рік та відповідно до прийнятих раніше рішень акціонера АТ «Укртрансгаз» від 18.07.2022 № 534, від 28.04.2021 № 473, від 11.06.2020 № 395 пропонується 95 відсотків чистого прибутку Товариства за 2022 рік направити на виплату дивідендів, а 5 відсотків – використати на покриття збитків минулих періодів.

ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ІНІЦІАТИВ У 2022 РОЦІ

Безпека постачання

✓ **Успішне проходження опалювального сезону**

Завдяки зусиллям команди опалювальний сезон 2022/2023 розпочато із обсягами газу в ПСГ, достатніми для стабільного проходження зими (в умовах війни та дефіциту газу в Європі).

✓ **Збільшення пікового добового відбору та підвищення продуктивності роботи свердловин**

У 2022 році проведено заходи з інтенсифікації роботи на 90 свердловинах, що підвищило продуктивність роботи свердловин.

Розроблено техніко-економічне обґрунтування ключового проекту реконструкції КС Богородчанського ПСГ, що дозволить збільшити діапазон продуктивності роботи до 30 % при експлуатації ПСГ на компресорному режимі роботи

Комерційна ефективність

✓ **Запровадження економічно обґрунтованих тарифів**

З 1 липня 2022 року тариф на зберігання природного газу збільшено в 2,6 рази

✓ **Впровадження RAB тарифів**

Розроблено проект Методики розрахунку тарифів (багаторічне стимулююче регулювання)

Направлено лист до Мінекономіки з проханням затвердити граничний рівень регуляторної норми доходу у сфері зберігання природного газу

Направлено лист до ФДМУ з пропозицією змін до Методики оцінки активів суб'єктів природних монополій.

✓ **Впровадження нових продуктів**

Створено попередній опис продукту «Потужність з обмеженням» та підготовлено перший драфт змін до Кодексу газосховищ та Типового договору на зберігання

Запущено створення центру компетенції – продукт «Система виявлення та ліквідації витоків метану». Презентовано продукт для нафтогазових компаній України

Інтеграція до газового ринку ЄС

✓ **Сертифікація Оператора газосховищ України**

Розроблено законопроект №8158, який, серед іншого, формує основу для проведення сертифікації Укртрансгазу як Оператора газосховищ згідно регламентів ЄС (Верховною Радою України прийняла законопроект у другому читанні 13.12.2022).

✓ **Перехід системи обліку газу на енергетичні одиниці**

Розроблено пропозиції змін до Кодексу газосховищ та Типового договору зберігання (закачування, відбору) природного газу, необхідних для повноцінного переходу на облік та розрахунки за обсягом природного газу в енергетичних одиницях.

Перехід на облік в енергетичних одиницях можливий після завершення війни з рф.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ НА 2023 РІК

Стратегія розвитку АТ «Укртрансгаз»

Війна в Україні спричинила руйнівний вплив на економічний стан України та Європи. Близько чверті всієї енергії, яка використовується в ЄС, становить природний газ, і багато країн ЄС імпортують майже весь обсяг свого споживання. У першій половині 2022 року, після військового вторгнення росії в Україну, країни ЄС зазнали односторонніх і невиправданих скорочень поставок з російської федерації (ПАТ «Газпром»). Це спричинило дефіцит на газовому ринку Європи та стрімке зростання цін на природний газ.

Тому ключовим стратегічно-важливим завданням АТ «Укртрансгаз» протягом 2022 року було успішне проходження опалювального сезону 2022/2023 в Україні в умовах дефіциту газу на ринку Європи (безпека постачання). Завдяки зусиллям команди опалювальний сезон розпочався із обсягами газу в ПСГ, достатніми для стабільного проходження зими.

Іншим стратегічно-важливим завданням АТ «Укртрансгаз» протягом 2022 року було забезпечення посиленої охорони об'єктів мережі ПСГ та встановлення засобів захисту на виробничому обладнанні.

Ключовими стратегічними напрямками діяльності АТ «Укртрансгаз» у середньостроковій перспективі є:

- безпека постачання – розвиток інфраструктури підземного зберігання природного газу для забезпечення надійного постачання споживачам;
- комерційна ефективність – запровадження економічно обґрунтованих тарифів, створення нових продуктів та послуг;
- операційна досконалість – безперервний пошук шляхів поліпшення операційної моделі;
- інтеграція до газового ринку ЄС – імплементація європейських норм та стандартів для розвитку ринку газу та посилення співпраці з іноземними контрагентами;
- декарбонізація – реалізація проєктів з підвищення енергоефективності та скорочення викидів.

Безпека постачання

В умовах воєнного стану в Україні основним завданням Оператора газосховищ є безперервне надання послуг зберігання природного газу замовникам, а також забезпечення комерційного балансування шляхом закачування/відбору до/з ПСГ.

Наказом Міненерго № 110 від 07.03.2022 була надана можливість замовникам послуг транспортування, на яких Положенням про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 р. № 222, покладено спеціальні обов'язки, здійснювати коригування подач природного газу в газотранспортну систему, згідно з фактичними даними відбору газу з газотранспортної системи до 11 числа газового місяця (M+1), шляхом коригування торгових сповіщень у ВТТ та в ПСГ та відбору/закачування природного газу з/в ПСГ.

Оператор газосховищ оперативно виконав необхідні налаштування в І-платформі та починаючи з квітня 2022 року надає замовникам послуг, на яких було покладено спеціальні обов'язки, можливість здійснення коригувань обсягів закачування/відбору природного газу до/з газосховищ до 11 числа

місяця наступного за звітним. Також налагоджена робота звірки та підтвердження даних з Оператором ГТС. Оператор газосховищ і надалі продовжує впроваджувати зміни в своїй операційній роботі задля забезпечення функціонування ринку природного газу в період воєнного стану.

Ключовими стратегічними ініціативами наступних років по напрямку «Безпека постачання» є збільшення можливостей пікового відбору газу ПСГ за рахунок проектування нових параметрів роботи пластових систем та можливостей роботи свердловин, а також, за необхідності, проектування та будівництва нових компресорних станцій.

Комерційна ефективність

В рамках напрямку «Комерційна ефективність» ключовою ініціативою на 2023 рік є розробка та затвердження Регулятором Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу щодо газосховищ, до яких застосовується режим регульованого доступу, на основі багаторічного стимулюючого регулювання. Розрахунок та затвердження тарифів (РАВ-тарифи) на основі нової Методики.

Інтеграція до газового ринку ЄС

Країни ЄС, можуть розглядати сховища України як один з варіантів зберігання запасів газу за умови їх відповідності нормам ЄС. Тому успішна сертифікація АТ «Укртрансгаз» як європейського оператора газосховищ – одна з ключових стратегічних цілей Товариства у 2023 році за напрямом «Інтеграція до газового ринку ЄС». Успішна сертифікація дозволить зберігати в українських ПСГ стратегічні запаси газу країн ЄС (а не лише приватних замовників-нерезидентів), максимізує використання мережі газосховищ, а також збільшить надходження від надання послуг підземного зберігання. Наразі НКРЕКП (далі – Регулятор) прийняла попереднє рішення про сертифікацію АТ «Укртрансгаз» згідно з європейськими правилами щодо безпеки постачання природного газу, відповідну постанову погодили 01 березня 2023 року, під час засідання Регулятора.

В 2022 році була запланована реалізація ряду оновлень та впроваджень у роботі Інформаційної платформи Оператора газосховищ України, зокрема перехід на облік в енергетичних одиницях на виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження на ринку природного газу обліку та розрахунків за обсягом газу в одиницях енергії» від 02.11.2021 № 1850-ІХ. Але наразі, у зв'язку з повномасштабною військовою агресією російської федерації запровадити повноцінний облік та приймання-передачу природного газу в одиницях енергії здійснити практично неможливо і застосування цієї норми відтермінується законом з 1 травня 2022 року до 1 травня, що настає за датою припинення або скасування воєнного стану.

Операційна досконалість

Продовження розпочатої автоматизації процесів через Інформаційну платформу Оператора газосховищ, що дозволить зменшити паперову роботу та оптимізувати процеси шляхом мінімізації витраченого часу та можливих помилок.

В 2023 р. запланована реалізація ряду оновлень та впроваджень в роботі Інформаційної платформи Оператора газосховищ України, найважливішим з яких є – перехід на облік природного газу в одиницях енергії.

**Т.в.о. Генерального директора
АТ «Укртрансгаз»**

Роман МАЛЮТИН